

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമാസമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ അരൺധകാണഡേ

॥ പഞ്ചമഃ സർഗഃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമത്സമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

|| പഞ്ചമഃ സർഗഃ ||

ലക്ഷ്മണസീതാസഹിതസ്യ ശ്രീരാമസ്യ ശരഭംഗമുനേരാശ്രമേ ഗമനം
തത്ര ദേവാൻ ദൃഷ്ട്വാ തസ്യ മൂനിനാ സമ്മാനം ശരഭംഗസ്യ
ബ്രഹ്മലോകേ ഗമനം ച

ഹത്യാ തു തം ഭീമബലം
വീരാധം രാക്ഷസം വനേ |
തതഃ സീതാം പരിഷ്ഠ്വ
സമാശ്വാസ്യ ച വീര്യവാൻ ||3.5.1 ||

അബ്രവീദ് ഭ്രാതരം രാമോ
ലക്ഷ്മണം ദീപ്തതേജസം |
കഷ്ടം വനമിദം ദുർഗം
ന ച സ്മോ വനഗോചരാഃ ||3.5.2 ||

അഭിഗച്ഛാമഹേ ശീഘ്രം
ശരഭംഗം തപോധനം |
ആശ്രമം ശരഭംഗസ്യ
രാഘവോഭിജ്ഞാമ ഹ ||3.5.3 ||

തസ്യ ദേവപ്രഭാവസ്യ
തപസാ ഭാവിതാത്മനഃ |

സമീപേ ശരഭംഗസ്യ
ദദർശ മഹദദ്ഭുതം || 3.5.4 ||

വിഭ്രാജമാനം വപുഷാ
സൂര്യവൈശ്യാനരപ്രഭം |
രഥപ്രവരമാരുഘ -
മാകാശേ വിബുധാനുഗം || 3.5.5 ||

അസംസ്കൃശന്തം വസുധാം
ദദർശ വിബുധേശ്വരം |
സമ്പ്രഭാദരണം ദേവം
വീരജ്യോംബരധാരിണം || 3.5.6 ||

തദ്വിയൈരേവ ബഹുഭിഃ
പൂജ്യമാനം മഹാത്മഭിഃ |
ഹരിതൈർവാജിഭിർയുക്ത -
മന്തരിക്ഷഗതം രഥം || 3.5.7 ||

ദദർശാദൂരതസ്തസ്യ
തരുണാദിത്യസന്നിഭം |
പാണ്ഡുരാഭ്രഘനപ്രഖ്യം
ചന്ദ്രമണ്ഡലസന്നിഭം || 3.5.8 ||

അപശ്യദ് വിമലം ഛത്രം
ചിത്രമാൽയോപശോഭിതം |
ചാമരവൃജ്ഞേ ചാഗ്രേ
രൂക്മദണ്ഡേ മഹായനേ || 3.5.9 ||

ഗൃഹീതേ വരനാരിഭ്യാം
ധൂയമാനേ ച മുർധനി |

ഗന്ധർവാമരസിദ്ധാശ്ച

ബഹവഃ പരമർഷയഃ || 3.5.10 ||

അന്തരിക്ഷഗതം ദേവം

ഗീർഭിരഗ്രാഭിരൈഡയൻ |

സഹ സംഭാഷമാണേ തു

ശരഭംഗേന വാസവേ || 3.5.11 ||

ദൃഷ്ട്വാ ശതക്രതും തത്ര

രാമോ ലക്ഷ്മണമബ്രവീത് |

രാമോഽഥ രഥമുദ്ദിശ്യ

ഭ്രാതൂർദർശയതാദ്ഭുതം || 3.5.12 ||

അർചിഷ്ഠന്തം ശ്രിയാ ജുഷ്ട -

മദ്ഭുതം പശ്യ ലക്ഷ്മണ |

പ്രതപന്തമിവാദിത്യ -

മന്തരിക്ഷഗതം രഥം || 3.5.13 ||

യേ ഹയാഃ പുരുഹൂതസ്യ

പുരാ ശക്രസ്യ നഃ ശ്രുതാഃ |

അന്തരിക്ഷഗതാ ദിവ്യാ -

സ്തു ഇമേ ഹരയോ ധ്രുവം || 3.5.14 ||

ഇമേ ച പുരുഷവ്യാഘ്രേ

യേ തിഷ്ഠന്ത്യഭിതോ ദിശം |

ശതം ശതം കൂണ്ഡലിനോ

യുവാനഃ ഖഡ്ഗപാണ്ഡയഃ || 3.5.15 ||

വിസ്തീർണവിപുലോരന്താഃ

പരിഘായതബാഹവഃ |

ശോണാംശുവസനാഃ സർവേ
വ്യാഘ്രോ ഇവ ദുരാസദാഃ ||3.5.16 ||

ഉരോദേശേഷു സർവേഷാം
ഹാരാ ജ്വലനസന്നിദാഃ |
രൂപം ബിഭ്രതി സൗമിത്രേ
പഞ്ചവിംശതിവാർഷികം ||3.5.17 ||

ഏതദ്ധി കില ദേവാനാം
വയോ ഭവതി നിത്യദാ |
യഥേമേ പുരുഷവ്യാഘ്രോ
ദൃശ്യന്തേ പ്രിയദർശനാഃ ||3.5.18 ||

ഇഹൈവ സഹ വൈദേഹ്യാ
മുഹൂർതം തിഷ്ഠ ലക്ഷ്മണ |
യാവജ്ജാനാമ്യഹം വ്യക്തം
ക ഏഷ ദ്യുതിമാൻ രഥേ ||3.5.19 ||

തമേവമുക്ത്യാ സൗമിത്രി -
മിഹൈവ സ്ഥീയതാമിതി |
അഭിചക്രാമ കാകുത്സ്മഃ
ശരഭംഗാശ്രമം പ്രതി ||3.5.20 ||

തതഃ സമഭിഗച്ഛന്തം
പ്രേക്ഷ്യ രാമം ശചീപതിഃ |
ശരഭംഗമനുജ്ഞാപ്യ
വിബുധാനിദമബ്രവീത് ||3.5.21 ||

ഇഹോപയാത്യസൗ രാമോ
യാവൻമാം നാഭിദാഷതേ |

നിഷ്യാം നയത താവത് തു
തതോ മാം ഭൃഷ്ടുമർഹതി ||3.5.22 ||

ജിതവന്തം കൃതാർഥം ഹി
തദാഹമചിരാദിമം |
കർമ ഹ്യനേന കർതവ്യം
മഹദൻയൈഃ സുദുഷ്കരം ||3.5.23 ||

അഥ വജ്രീ തമാമന്തര്യ
മാനയിത്യാ ച താപസം |
രഥേന ഹയയുക്തേന
യയൗ ദിവമരിന്ദമഃ ||3.5.24 ||

പ്രയാതേ തു സഹസ്രാക്ഷേ
രാഘവഃ സപരിച്ഛദഃ |
അഗ്നിഹോത്രമുപാസീനം
ശരദംഗമുപാഗമത് ||3.5.25 ||

തസ്യ പാദൗ ച സംഗൃഹ്യ
രാമഃ സീതാ ച ലക്ഷ്മണഃ |
നിഷേദുസ്സദനൂജ്ഞാതാ
ലബ്ധവാസാ നിമന്ത്രിതാഃ ||3.5.26 ||

തതഃ ശക്രോപയാനം തു
പര്യപൃച്ഛത രാഘവഃ |
ശരദംഗശ്ച തത് സർവം
രാഘവായ ന്യവേദയത് ||3.5.27 ||

മാമേഷ വരദോ രാമ
ബ്രഹ്മലോകം നിനീഷതി |

ജിതമുഗ്രേണ തപസാ
ദുഷ്ടാപമകൃതാത്മഭിഃ || 3.5.28 ||

അഹം ഇതോത്യാ നരവ്യാഘ്ര
വർതമാനമദൂരതഃ |
ബ്രഹ്മലോകം ന ഗച്ഛാമി
ത്യാമദൃഷ്ട്യാ പ്രിയാതിഥിം || 3.5.29 ||

ത്വയാഹം പുരുഷവ്യാഘ്ര
ധാർമികേണ മഹാത്മനാ |
സമാഗമ്യ ഗമിഷ്യാമി
ത്രിദിവം ചാവരം പരം || 3.5.30 ||

അക്ഷയാ നരശാർദൂല
ജിതാ ലോകാ മയാ ശുഭാഃ |
ബ്രാഹ്മ്യശ്ച നാകപൃഷ്ട്യാശ്ച
പ്രതിഗൃഹ്ണീഷ്യ മാമകാൻ || 3.5.31 ||

ഏവമുക്തോ നരവ്യാഘ്രഃ
സർവശാസ്ത്രവിശാരദഃ |
ഋഷിണാ ശരഭംഗേന
രാഘവോ വാക്യമബ്രവീത് || 3.5.32 ||

അഹമേവാഹരിഷ്യാമി
സർവാൻ ലോകാൻ മഹാമുനേ |
ആവാസം ത്വഹമിച്ഛാമി
പ്രദിഷ്ടമിഹ കാനനേ || 3.5.33 ||

രാഘവേണൈവമുക്തസ്തു
ശക്രതുൽയബലേന വൈ |

ശരഭംഗോ മഹാപ്രാജ്ഞഃ
പുനരേവാബ്രവീദ് വചഃ ||3.5.34 ||

ഇഹ രാമ മഹാതേജഃ
സുതീക്ഷ്ണോ നാമ ധാർമികഃ |
വസത്യരൺയേ നിയതഃ
സ തേ ശ്രേയോ വിധാസ്യതി ||3.5.35 ||

സുതീക്ഷ്ണമഭിഗച്ഛ ത്വം
ശുചൗ ദേശേ തപസ്വിനം |
രമണീയേ വനോദ്ദേശേ
സ തേ വാസം വിധാസ്യതി ||3.5.36 ||

ഇമാം മന്ദാകിനീം രാമ
പ്രതിസ്രോതാമനുവ്രജ |
നദീം പുഷ്പോദ്ധുപവഹാം
തതസ്തുത്ര ഗമിഷ്യസി ||3.5.37 ||

ഏഷ പന്ഥാ നരവ്യാഘ്ര
മുഹൂർതം പശ്യ താത മാം |
യാവജ്ജഹാമി ഗാത്രാണി
ജീർണാം ത്വചമിവോരഗഃ ||3.5.38 ||

തത്ത്വേണിം സ സമാധായ
ഹൃത്യാ ചാജ്ഞേന മന്ത്രവത് |
ശരഭംഗോ മഹാതേജഃ
പ്രവിവേശ ഹൃതാശനം ||3.5.39 ||

തസ്യ രോമാണി കേശാംശ്ച
തദാ വഹ്നിർമഹാത്മനഃ |

ജീർണാം ത്വചം തദസ്ഥീനി
യച്ച മാംസം ച ശോണിതം ||3.5.40 ||

സ ച പാവകസങ്കാശഃ
കുമാരഃ സമപദ്യത |
ഉത്ഥായാഗ്നിചയാത് തസ്മാ -
ച്ഛരദംഗോ വ്യരോചത ||3.5.41 ||

സ ലോകാനാഹിതാഗ്നീനാ -
മൃഷീണാം ച മഹാത്മനാം |
ദേവാനാം ച വ്യതിക്രമ്യ
ബ്രഹ്മലോകം വ്യരോഹത ||3.5.42 ||

സ പുൺയകർമാ ഭുവനേ ദ്വിജർഷഭഃ
പിതാമഹം സാനുചരം ദദർശ ഹ |
പിതാമഹശ്ചാപി സമീക്ഷ്യ തം ദ്വിജം
നനന്ദ സുസ്യാഗതമിത്യവാച ഹ ||3.5.43 ||

|| ഇത്യാർഷേ ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ
അരൺയകാണ്ഡേ പഞ്ചമഃ സർഗഃ ||